

Mgr. Daniel Herman
ministr kultury

V Praze dne 10. července 2015
Č.j.: MK 42448/2015 OLP

Rozhodnutí

Podle ustanovení § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále též „správní řád“), na základě rozkladu ze dne 4. 3. 2015, který podal přípravný výbor České pravoslavné církve (dále též „navrhovatel“), ve složení
nar. , trvale bytem
s adresou pro doručování (zmocněnec přípravného výboru),
nar. , trvale bytem
nar. , trvale bytem
jsem přezkoumal rozkladem napadené rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. MK 14551/2015 OC ze dne 27. 2. 2015 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým jako ústřední orgán státní správy pro věci církví a náboženských společností, určený zákonem č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 3/2002 Sb.“), rozhodlo v řízení o návrhu navrhovatele na registraci (dále též „návrh na registraci“) České pravoslavné církve jako církve a náboženské společnosti podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona a podle ustanovení § 67 správního řádu tak, že registrace České pravoslavné církve se zamítá. Ve smyslu § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu je účastníkem řízení navrhovatel a dále je podle § 27 odst. 2 správního řádu účastníkem řízení registrovaná církev a náboženská společnost Pravoslavná církev v českých zemích, se sídlem V jámě 1263/6, 110 00 Praha 1, IČO 00445177, zastoupena opatrovníkem Mgr. Petrem Pytlíkem, advokátem, se sídlem Thámova 20, 186 00 Praha 8. Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b), § 152 odst. 4 a § 90 odst. 5 správního řádu jsem na základě návrhu rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, rozhodl

následovně:

rozklad se zamítá
a napadené rozhodnutí Ministerstva kultury
č.j. MK 14551/2015 OC ze dne 27. 2. 2015
se potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í :

Rozkladem podaným v zákonné lhůtě se navrhovatel domáhá změny napadeného rozhodnutí tak, že se vyhovuje jeho návrhu na registraci České pravoslavné církve.

Ze správního spisu byly zjištěny následující podstatné skutečnosti:

Dne 19. 5. 2014 byl Ministerstvu kultury (dále též „ministerstvo“) doručen návrh na registraci České pravoslavné církve jako církve a náboženské společnosti podle zákona č. 3/2002 Sb., čímž bylo zahájeno registrační řízení.

Ministerstvo nejprve posoudilo návrh na registraci po formální stránce a konstatovalo, že je podán osobami a postupem, které splňují požadavky ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., a v souladu s ustanoveními § 10 odst. 2 zákona č. 3/2002 Sb. obsahuje tyto písemnosti: a) základní charakteristiku církve, jejího učení a poslání, b) zápis o založení církve na území České republiky, c) podpisové archy a d) základní dokument. Základní charakteristika církve obsahuje stručný popis vzniku pravoslaví ve světě i v České republice od počátků do současnosti; přiložen byl také několikastránkový text nazvaný „Charakteristika Pravoslaví a stručná nauka“. Zápis o založení církve informuje o tom, že se pravoslavní věřící a duchovní sešli dne 1. 5. 2014 v Teplicích na sněmu, kde ustavili Českou pravoslavnou církev a pověřili přípravný výbor podáním návrhu na registraci. Základní dokument obsahuje údaje požadované ustanoveními § 10 odst. 3 písm. a) až l). Přílohami základního dokumentu jsou Ústava České pravoslavné církve a Slovenské pravoslavné církve včetně prováděcích předpisů, Pravidla pro duchovní osoby České pravoslavné církve a Slovenské pravoslavné církve a Vybraná pravidla apoštolská a všeobecných církevních sněmů.

Podpisové archy byly předloženy v podobě 56 listů formátu A4 a obsahovaly údaje o 507 osobách. Ministerstvo shledalo, že archy po formální stránce vyhovují ustanovení § 10 odst. 2 písm. c) zákona č. 3/2002 Sb., protože každý arch obsahuje v hlavičce totožný text, který uvádí plný název církve a náboženské společnosti a je z něj patrné, že podpisový arch má být podepisován pouze osobami hlásícími se k ní. V průběhu řízení navrhovatel třikrát návrh doplnil o další podpisové archy. Dne 4. 8. 2014 bylo doručeno 24 podpisových archů s údaji 214 osob, dne 26. 9. 2014 bylo doručeno 11 podpisových archů s údaji 98 osob a dne 29. 9. 2014 bylo doručeno 6 archů s údaji 54 osob. V součtu tedy navrhovatel zaslal podpisové archy s údaji o celkem 873 osobách.

Za účelem posouzení charakteru, činnosti a učení České pravoslavné církve z hlediska religionistického ministerstvo v souladu s ustanovením § 56 správního řádu ustanovilo usnesením ze dne 12. 8. 2014, č. j. MK 39292/2014 OC, znalce Mgr. Františka Fojtíka, zapsaného v seznamu znalců pro obor Školství a kultura, odvětví Pedagogika, specializace 1. Religionistika, 2. Ekklesiologie, 3. Sekty a nová náboženská hnutí. Znalecký posudek byl ministerstvu doručen dne 19. 1. 2015. Vzhledem k tomu, že dle návrhu na registraci je Česká pravoslavná církev součástí České a Slovenské pravoslavné církve, požádalo ministerstvo o vyjádření církevní odbor Ministerstva kultury Slovenské republiky. Jeho vyjádření bylo ministerstvu doručeno dne 30. 12. 2014. Navrhovatel zaslal po nahlížení do spisu několik svých vyjádření, doručených ministerstvu dne 30. 7. 2014, 4. 8. 2014 a 19. 2. 2015. Ministerstvo obdrželo také vyjádření Pravoslavné církve v českých zemích (totožná vyjádření ve dnech 1. a 4. 8. 2014, další vyjádření dne 11. 2. 2015). Ministerstvo na základě posouzení výše uvedených podkladů dospělo k následujícím závěrům uvedeným v odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí:

Ministerstvo nejprve prověřovalo 56 podpisových archů (507 osob), které byly součástí návrhu na registraci podaného dne 19. 5. 2014. Zjišťovalo, zda osoby, jejichž osobní údaje a podpisy jsou na arších uvedeny, jsou zletilé a jde o občany České republiky nebo cizince s trvalým pobytem v České republice, jak to požaduje ustanovení § 10 odst. 2 písm. c) zákona č. 3/2002 Sb., a zda jejich osobní údaje jsou uvedeny v souladu s ustanovením § 3 písm. c) tohoto zákona. Údaje musejí být úplné a čitelné. Kontrola probíhá formou jejich porovnání s údaji agendového informačního systému evidence obyvatel, případně referenčními údaji základního registru obyvatel. Výsledkem kontroly bylo, že údaje 305 osob odpovídaly požadavkům zákona č. 3/2002 Sb., údaje 202 osob nikoli – osoby buď nebyly v uvedených evidencích vůbec nalezeny (nepodařilo se je ztotožnit, případně jde o cizince, kteří nemají v České republice trvalý pobyt), anebo jejich osobní údaje uvedené v archu vykazovaly chyby.

V souvislosti s vyloučením 202 osob navrhovatel ve vyjádření doručeném ministerstvu dne 4. 8. 2014 uvedl, že podezřívá ministerstvo z rasové selekce a diskriminace Romů, protože vyřazenými osobami jsou údajně převážně Romové žijící v mostecké čtvrti Chánov. Toto své podezření navrhovatel zopakoval i ve vyjádření doručeném ministerstvu dne 19. 2. 2015. K tomu ministerstvo v odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí uvedlo, že informace o původu či národnosti nepatří mezi osobní údaje, které jsou osoby hlásící se k církvi a náboženské společnosti povinny uvádět na podpisový arch, a skutečně na podpisových arších České pravoslavné církve takové údaje nejsou. Ministerstvo by jejich pravdivost ani nemohlo zkontrolovat, protože v agendovém informačním systému evidence obyvatel ani v registru obyvatel vedeny nejsou.

Dalším krokem ministerstva při kontrole podpisových archů bylo zjišťování, zda osoby zapsané na podpisových arších jsou skutečně osobami hlásícími se k církvi a náboženské společnosti ve smyslu definice uvedené v ustanovení § 3 písm. b) zákona č. 3/2002 Sb. a zda podpisový arch skutečně vlastnoručně podepsaly. Toto zjišťování proběhlo formou rozeslání jednoduchých dotazníků všem osobám, jejichž údaje prošly jako správné výše popsanou kontrolou dle evidence obyvatel a registru obyvatel. Ministerstvo tyto dotazníky rozeslalo dne 3. 6. 2014 osobám z podpisových archů doručených dne 19. 5. 2014. Proti rozeslání dotazníků osobám uvedeným na podpisových arších se navrhovatel rovněž ohradil ve svém vyjádření doručeném ministerstvu dne 30. 7. 2014. Považuje je za nezákonné a šikanující. K tomu ministerstvo v odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí uvedlo, že aby ministerstvo mohlo rozhodnout o registraci nebo zamítnutí registrace, musí posoudit, zda údaje v návrhu na registraci, včetně údajů na podpisových arších, odpovídají skutečnému stavu věci (§ 14 odst. 2 a 3 zákona č. 3/2002 Sb.). Zcela stejným způsobem ministerstvo kontroluje podpisové archy ve všech řízeních o návrzích na registraci církví a náboženských společností.

Při kontrole dalších podpisových archů, doručených ministerstvu dne 4. 8. 2014 (214 osob), vyhovělo při porovnání s údaji v evidenci obyvatel a registru obyvatel 75 osob, 139 nikoli. Dotazníky byly rozeslány dne 6. 8. 2014. Z podpisových archů doručených ministerstvu dne 26. 9. 2014 (98 osob) vyhovělo 79 osob a 19 nikoli; dotazníky byly rozeslány dne 3. 10. 2014. Z podpisových archů doručených dne 29. 9. 2014 (54 osob) vyhovělo 49 osob a 5 nikoli, dotazníky byly rozeslány také dne 3. 10. 2014. Z celkového počtu 873 osob na podpisových arších byly tedy údaje 508 osob v souladu s údaji z evidence obyvatel a registru obyvatel, naopak nevyhověly údaje 365 osob. Z rozeslaných dotazníků bylo 57 vráceno Českou poštou jako nedoručitelných a 164 bylo ministerstvu postupně v období mezi 17. 6. 2014 a 2. 12. 2014 doručeno od dotázaných osob. Odpovědi dotázaných osob byly následující: 95 osob se hlásí k

České pravoslavné církvi, 62 osob se nehlásí k České pravoslavné církvi, 7 osob neuvedlo, zda se hlásí či nehlásí ani se jiným způsobem nevyjádřilo. Po odečtení 62 negativních odpovědí od počtu 508 osob zůstává 446 osob, jejichž údaje odpovídají údajům v evidenci obyvatel, resp. registru obyvatel, a současně od nich nebyla doručena negativní odpověď na dotaz, zda jsou osobami hlásícími se k České pravoslavné církvi. Byl tak - z hlediska počtu osob - splněn požadavek ustanovení § 10 odst. 2 písm. c) zákona č. 3/2002 Sb., podle kterého návrh na registraci církve a náboženské společnosti musí obsahovat podpisy nejméně 300 osob hlásících se k této církvi a náboženské společnosti.

Ministerstvo v odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí dále uvedlo, že shledalo, že v porovnání s předchozími řízeními o návrzích na registraci církvi a náboženských společností vedenými ministerstvem se ale v případě České pravoslavné církve jedná o vysoký počet osob, které popřely, že se k této církvi hlásí, a velmi malou návratnost dotazníků (přestože jsou rozepisovány s ofrankovanými odpovědními obáčkami). Ministerstvo zdůraznilo, že velmi podstatné pro posouzení návrhu na registraci jsou reakce 41 dotázaných osob, které kromě vyznačení odpovědí, že nejsou osobami hlásícími se k České pravoslavné církvi, napsaly na dotazník další sdělení, např.: „Můj podpis je podvrh. Nikdy jsem nic takového nepodepsal!“, „Kategoricky odmítám, že bych připojil svůj podpis pod jakýkoli požadavek České pravoslavné církve či jakékoli jiné církve. Pokud uvádí mé jméno, jedná se o jasné podvodné jednání, jímž jsem velmi pobouřen.“; „Mé jméno je uvedeno chybně. Podpisový arch jsem nikdy vlastnoručně nepodepsala.“; „Jako Velmistr Gnostické lóže nemohu být v žádné církvi...“; „Jde o podvod. V případě, že bude vzneseno trestní oznámení, připojím se k výpovědi.“; „Žádný podpisový arch pro ČPC jsem nepodepsal.“; „Registrační arch jsem nepodepsal – podvod!! Zrušit bez náhrady. Žádám o zaslání archu a jméno podvodníka, který se za mne podepsal (nebo archy sbíral).“; „Jsem členem Srbské pravoslavné církvi...“; „Nikdy jsem nebyl a žádný arch jsem nepodepisoval.“; „Nikdy jsem se k této církvi nehlásila a nic nepodepsala. Nechci s tím mít nic společného.“; „Žádný arch jsem nepodepsal, jedná se o zneužití osobních údajů. Jsem neznaboh a ateista.“; „Nic podobného jsem nepodepsal!“, „Nikdy jsem nebyl a nejsem členem žádné církve. Nic jsem nepodepsal vědomě.“; „Je to podvod!“; „Nikdy jsem se k žádné církvi nehlásil!!! A doufám, že ty podvodníky nezaregistrujete.“; „Nikdy jsem v žádné církvi nebyl.“; „Nikdy jsem nic takového nepodepsala!“; „Nic jsem nepodepsal. Podpis je falešný!“; „Nikdy jsem žádný podobný arch žádné církvi nepodepsal. Děkuji za pečlivost.“; „Jsem docela překvapen, že moje jméno je vedeno v nějakém seznamu osob hlásících se k jakékoli církvi!!! Jakým způsobem mohlo dojít k tomu, že moje jméno je v seznamu uvedeno?“; „Podpisový arch uvedené církve jsem nepodepsala!“; „Nic jsem nepodepisoval. O tomto spolku Česká pravoslavná církev jsem poprvé slyším a nemám s nimi nic společného.“; „Podpis jsem neviděl, ale neuvědomuji si, že bych takový podklad podepisoval.“; „V žádném případě bych nic podobného nepodepsal! Prosim o zaslání podkladů, abych mohl podat trestní oznámení na neznámého pachatele – zneužití mého jména a podvod.“; „Nikdy jsem se k žádné církvi nehlásila a nepodepisovala.“; „Podpisový arch jsem nepodepsal.“; „Nikdy jsem nic nepodepsal – neznám.“; „Se všemi církvemi spolupracuji pouze z profesního hlediska pohřebnictví a pohřebních služeb.“; „Nepodepsal jsem seznam a nehlásím se k dané církvi.“; „Žádný návrh jsem nepodepsala, jsem členem Církve římskokatolické.“; „Prohlašuji, že můj podpis byl přiložen neoprávněně. V souvislosti s upozorněním správního orgánu jsem podal trestní oznámení na neznámého pachatele pro podezření ze spáchání přečinu podvodu.“

K výše uvedenému ministerstvo v odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí uvedlo, že již samotný obsah citovaných sdělení je znepokojivý. Navíc u většiny těchto osob (minimálně 33) se jejich podpis, uvedený v odpovědi ministerstvu, i bez bližšího zkoumání na první pohled výrazně liší od podpisu na podpisovém archu. Obavy ze zneužití osobních údajů či dokonce ze zfalšování podpisů, vyjádřené některými z těchto osob, tak ministerstvo vyhodnotilo jako oprávněné a konstatuje, že uvedení osobních údajů několika desítek osob na podpisové archy bez jejich vědomí a napodobení jejich podpisů je nezákonným jednáním motivovaným snahou domoci se kladného rozhodnutí ministerstva o registraci České pravoslavné církve. I u dalších nejméně 13 osob, které na dotazníku pouze zaškrty (bez dalších sdělení), že se k České pravoslavné církvi nehlásí, je jejich podpis na dotazníku zcela jiný než podpis na archu. Podvodné jednání při shromažďování údajů a podpisů na podpisové archy dokládá i zjištění popsané znalcem Mgr. Fojtíkem ve znaleckém posudku (str. 14 – 15). Znalec uvádí, že se rozhodl provést vlastní zjišťování autenticity přihlášení se podepsaných osob k České pravoslavné církvi, a to takových, které nebyly vyřazeny již ministerstvem. Z toho důvodu kontaktoval 8 osob. Závěrem je, že (přestože některé z nich svou pravoslavnou víru potvrdily) tyto osoby rezolutně popřely, že by kdykoli podepsaly podpisový arch, kterým by prohlásily, že jsou osobou hlásící se k České pravoslavné církvi, nikdo z nich o této církvi neslyšel, o její registraci ani působení neví a nemá k ní žádný vztah. Někteří vyjádřili rezervovaný postoj ke křesťanské víře vůbec. Ministerstvo v odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí dospělo k závěru, že se jedná o další příklad nedůvěryhodnosti podpisových archů a doklad o shromažďování a zneužití osobních údajů osob údajně se hlásících k České pravoslavné církvi bez jejich vědomí.

Dále se ministerstvo v řízení zabývalo otázkou zaměnitelnosti a klamavosti názvu „Česká pravoslavná církev“, pod kterým má být církev dle návrhu zaregistrována. Dle čl. 9 základního dokumentu je součástí České a Slovenské pravoslavné církve; v jiných dokumentech v návrhu na registraci je uváděno též označení „Česká pravoslavná církev a Slovenská pravoslavná církev“. Pokud jde o působení Slovenské pravoslavné církve, Ministerstvo kultury Slovenské republiky dopisem doručeným dne 30. 12. 2014 ministerstvu sdělilo, že neeviduje žádost o registraci Slovenské pravoslavné církve a nemá o ní ani žádné bližší informace.

Ministerstvo nejprve konstatovalo, že podle ustanovení § 4 odst. 4 zákona č. 3/2002 Sb. „Církev a náboženská společnost nesmí používat název, který by ji mohl podle názvu činit zaměnitelnou s registrovanou církví a náboženskou společností nebo jinou právnickou osobou.“ Podle ustanovení § 132 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, název musí právnickou osobu odlišit od jiné osoby a nesmí být klamavý. V České republice působí Pravoslavná církev v českých zemích, IČO 00445177, která je registrovanou církví a náboženskou společností ve smyslu zákona č. 3/2002 Sb. a je součástí Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku. Tato církev je účastníkem tohoto řízení, neboť rozhodnutím ministerstva o návrhu na registraci České pravoslavné církve by mohla být přímo dotčena ve svých právech nebo povinnostech ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu (zejména z důvodu zaměnitelnosti názvu). Pravoslavná církev v českých zemích sdělila ve svých vyjádřeních doručených ministerstvu ve dnech 1. a 4. 8. 2014, že název „Česká pravoslavná církev“ považuje za „naprosto shodný s názvem Pravoslavná církev v českých zemích, jediným rozdílem je změna slovosledu a tvaru slov tak, aby odpovídala změně slovosledu“. V tomto duchu se vyslovila i ve vyjádření doručeném ministerstvu dne 11. 2. 2015.

Navrhovatel ve svém vyjádření doručeném ministerstvu dne 4. 8. 2014 sdělil, že by bylo možné „argumentovat proč je již v ČR registrována Ruská pravoslavná církev, která také obsahuje název pravoslavná“. K tomu ministerstvo v odůvodnění rozkladem napadeného

rozhodnutí uvedlo, že nebyla registrována Ruská pravoslavná církev, nýbrž její zastupitelství, a to pod názvem „Ruská pravoslavná církev, podvorje patriarchy moskevského a celé Rusi v České republice“ (IČO 73634166).

Ministerstvo dále v odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí uvedlo, že název „Česká pravoslavná církev“ považuje jednoznačně za zaměnitelný s názvem „Pravoslavná církev v českých zemích“ z důvodu společného užití slov „česká“, „pravoslavná“ a „církev“. Slovo „církev“ problematické není, jedná se o běžné pojmenování tohoto typu společenství a mohou ho používat všechny církve. Ani samotné použití slova „pravoslavná“ k zaměnitelnosti nevede; jedná se o označení jednoho z typů křesťanských denominací. Jiné církve se tak mohou označovat jako katolická, evangelická, metodistická, bratrská, baptistická apod. Pro odlišení názvu nové (např. pravoslavné, evangelické...) církve od názvů jiných, již existujících (pravoslavných, evangelických ...) církví, je však nutné použít další odlišující slova, jak je tomu i u církví již registrovaných v České republice (např. Evangelická církev augsburského vyznání v České republice / Luterská evangelická církev a. v. v České republice / Slezská církev evangelická augsburského vyznání). V případě České pravoslavné církve ale není název nijak blíže upřesněn, aby se mohl odlišit od již registrované Pravoslavné církve v českých zemích. Kromě toho, vlastní použití slov „česká pravoslavná“ není jedinou příčinou zaměnitelnosti s názvem registrované Pravoslavné církve v českých zemích. Sousloví „česká pravoslavná církev“ je totiž běžným hovorovým označením používaným pro uvedenou registrovanou církev, a to nejen mezi osobami hlásícími se k ní, ale i obecně. Např. při zadání slov „Česká pravoslavná církev“ do internetových vyhledávačů (Seznam.cz, Google Česká republika) jsou uživatelům primárně nabídnuty odkazy na webové stránky registrované církve a její pražské eparchie (<http://pravoslavnacirkev.info/>, <http://pravoslavnacirkev.cz/>) či odkaz na heslo ve Wikipedii „Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku“. Rovněž znalec Mgr. Fojtík se v posudku k otázce názvu církve vyjadřuje: „Na tomto místě poznámka ke zvolenému názvu Česká pravoslavná církev. Znalec měl v průběhu znaleckého zkoumání možnost hovořit s mnoha pravoslavnými věřícími. V této souvislosti se znalec ptal věřících na oficiální název jejich církve, k níž se hlásí. Málokdo byl schopen uvést přesný název tak, jak je uváděn v registru církví a náboženských společností. Většinou se věřící považují prostě za „pravoslavné“ nebo členy „pravoslavné církve“ nebo členy „české pravoslavné církve“. Je to obdobné jako například v případě Církve československé husitské, kde se věřící ztotožňují se zkráceným názvem Husitská církev.“ V tomto duchu je i sdělení jedné z dotázaných osob z podpisových archů, která na dotazníku vyznačila, že je osobou hlásící se k České pravoslavné církvi, a připsala: „Jsem rozhořčena Vaší nedůvěrou, zdali jsem pravoslavné víry. Jsem již od narození. Je mi 88 let ...“.

Zaměnitelnost názvu je dále dle ministerstva umocněna tím, že znění dokumentů předložených v návrhu na registraci (Základní dokument, Vybraná pravidla apoštolská a všeobecných církevních sněmů, Pravidla pro duchovní osoby České pravoslavné církve a Slovenské pravoslavné církve, Ústava České pravoslavné církve a Slovenské pravoslavné církve a prováděcí předpisy k Ústavě) je téměř doslova převzaté od Pravoslavné církve v českých zemích, dokonce včetně překlepů a gramatických chyb. U dokumentů s charakterem vnitrocírkevních předpisů (ústava, apoštolská pravidla, pravidla pro duchovní osoby) ob stojí argument návrhatele, že Česká pravoslavná církev vychází z celosvětového pravoslaví a takovéto dokumenty jsou stejné ve všech pravoslavných církvích a liší se jen nepatrnými detaily. Problematická je však téměř úplná shoda textu základního dokumentu. Základní dokument totiž není vnitrocírkevní předpis, ale dokument, který je požadován výhradně zákonem č. 3/2002 Sb.

jako shrnutí přesně vymezených informací o církvi a náboženské společnosti, která žádá o registraci, případně již registrována je. Ministerstvo uvedlo, že se nejedná o nějaký obecně platný vzor, použitelný např. pro všechny pravoslavné církve, ale o individuální dokument, který si každá církev a náboženská společnost tvoří sama. Dle ministerstva je proto zarážející, když obsahuje zcela shodné formulace, slovosled, členění apod. jako základní dokument jiné církve. Ministerstvo dospělo k závěru, že vzhledem k výše popsanému, při komplexním pohledu na celý návrh na registraci, je zřejmé, že k převzetí textů dokumentů Pravoslavné církve v českých zemích a k použití zaměnitelného názvu nedošlo nedopatřením, pouhým neuvědoměním si možné záměny, ale zcela záměrně s cílem vyvolat dojem, že Česká pravoslavná církev nahrazuje v České republice vůči pravoslavným věřícím Pravoslavnou církev v českých zemích. Dle ministerstva o tom svědčí např. část textu na str. 4 Ústavy České pravoslavné církve a Slovenské pravoslavné církve a prováděcích předpisů k Ústavě (závěr Poučení o pravoslavné církvi), kde se uvádí, že „...byla věrnou částí pravoslavných věřících a jejich duchovních oddělena zdravá skupina dodržující kanonické pravidla a Ústavu, která vytvořila Českou pravoslavnou církev a na Slovensku Slovenskou pravoslavnou církev pro duchovenskou správu pravoslavných věřících věrných svatému pravoslaví. Česká a Slovenská pravoslavná církev se zásadně jurisdikčně odděluje od schizmatického uskupení a prohlašuje právní, historickou a kanonickou kontinuitu v tradici a posloupnosti svatého pravoslaví...“. Shodný text je obsažen i v Základní charakteristice církve, kde je ještě doplněn o sdělení, že Česká pravoslavná církev „...poskytuje a zajišťuje veškeré duchovní potřeby pravoslavných věřících, kteří jsou v eucharistickém, kanonickém, historickém a věroučném spojení s celosvětovou pravoslavnou Církví.“. Česká pravoslavná církev je tímto způsobem prezentována jako církev nástupnická po Pravoslavné církvi v českých zemích. Ministerstvo má za to, že název a dokumenty České pravoslavné církve jsou záměrně formulovány tak, aby vyvolaly tento dojem. Jedná se o klamání veřejnosti, zejména pravoslavných věřících. Ministerstvo podotklo, že Pravoslavná církev v českých zemích, i přes vnitřní krizi, kterou prochází, nadále vyvíjí činnost, odpovídá definici církve a náboženské společnosti podle ustanovení § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., je registrovanou církví ve smyslu tohoto zákona, v eparchiích, církevních obcích a monastýrech se odehrává náboženský život a obě eparchie běžným způsobem komunikují s ministerstvem ve věcech zápisů do Rejstříku evidovaných právnických osob. Je tak zřejmé, že údaje o zajištění veškerých duchovních potřeb pravoslavných věřících a kontinuální návaznosti na činnost Pravoslavné církve v českých zemích neodpovídají skutečnosti.

Na základě vyhodnocení shora citovaných podkladů shromážděných v řízení ministerstvo vydalo rozkladem napadené rozhodnutí č.j. MK 14551/2015 OC ze dne 27. 2. 2015, kterým rozhodlo dle § 14 odst. 3 zákona č. 3/2002 Sb. tak, že registrace České pravoslavné církve se zamítá, a to vzhledem k tomu, že návrh na registraci České pravoslavné církve je v rozporu s ustanoveními § 4 odst. 4 a § 5 zákona č. 3/2002 Sb. a údaje v návrhu neodpovídají skutečnému stavu věci. V závěru odůvodnění napadeného rozhodnutí ministerstvo oba důvody pro zamítnutí registrace formulovalo takto:

1) Navrhovatel sice v návrhu na registraci předložil podpisové archy s dostatečným počtem minimálně 300 osob, avšak nejméně u 41 osob byly jejich osobní údaje na podpisové archy zapsány bez jejich vědomí a na arších nebyly jejich skutečné podpisy. Při shromažďování podpisů na archy tedy docházelo v některých případech k neoprávněnému nakládání s osobními údaji. Česká pravoslavná církev se tímto jednáním pokusila dosáhnout cíle (své registrace)

nezákonným způsobem. Taková činnost je zakázána ustanovením § 5 zákona č. 3/2002 Sb. (návěti uvedeného ustanovení).

2) Česká pravoslavná církev v rozporu s ustanovením § 4 odst. 4 zákona č. 3/2002 Sb. užívá název, který ji činí zaměnitelnou s jinou církví a náboženskou společností (Pravoslavnou církví v českých zemích, IČO 00445177). Současně je tento název - v rozporu s ustanovením § 132 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník - názvem klamavým, protože vyvolává dojem, že Česká pravoslavná církev je nástupkyní Pravoslavné církve v českých zemích, resp. že je toutéž církví. Klamavost názvu je umocněna téměř doslovným převzetím textů základního dokumentu a vnitrocírkevních předpisů Pravoslavné církve v českých zemích.

Rozkladem ze dne 4. 3. 2015 podaným v zákonné lhůtě se navrhovatel domáhá změny napadeného rozhodnutí tak, že se vyhovuje jeho návrhu a Česká pravoslavná církev se registruje. Rozklad obsahuje následující odůvodnění:

1) „Jako stěžejní důvod ministerstvo operuje ve svém zdůvodnění údajným manipulováním přípravného výboru v některých případech s osobními údaji na arších občanů hlásících se k církvi. Zde je nutné uvést, že přípravný výbor jakoukoliv formou nemanipuloval s osobními údaji a pouze zaevidoval sčítací archy. Obsáhlé zdůrazňování jakéhokoliv podvodu v předmětném odůvodnění zamítacího stanoviska, je zřejmě vedeno ministerstvem manipulačně a účelově právě k tomu, aby nebyla samotná registrace uskutečněna. Tuto skutečnost jsme zaregistrovali během celého průběhu předmětného správního řízení a to i včetně rasových útoků na sociálních sítích ve věci Romů, hlásící se k České pravoslavné církvi a ministerstvem všech vyškrtnutých a neuznaných. Zastáváme stále stejný názor, že ministerstvo provedlo rasovou selekci a informace o počtu obyvatel z Chánova u Mostu hlásící se k církvi byla právě poskytnuta pouze a jednoznačně jen z ministerstva a ze složek podpisových archů (skutečnost jsme pracovníku ministerstva doložili). Přitom samotné ministerstvo je povinno právě ze zákona č. 3/2002 Sb. provést kontrolu, jestli došlo ke splnění zákonem stanovených potřebných osob k registraci církve. Ministerstvo, jak samo zdůrazňuje, takto kontrolu provedlo a vyškrtlo všechny osoby, které tam jsou na seznamech zapsány neoprávněně. Zůstatek, který zbyl, a to více jak 300 podpisů, je tudíž dostačující k tomu, aby ministerstvo k registraci přistoupilo. Sám přípravný výbor, kdyby měl možnost nahlédnout do evidence obyvatel, by tyto osoby vyškrtl a předložil by ministerstvu jen podpisy osob prověřených. Takovou možnost však přípravný výbor neměl a také mít nemůže, protože není orgánem státní správy jako ministerstvo. Z tohoto důvodu je zároveň velice nevyvážené stanovisko ministerstva, že došlo k pokusu získat registraci nezákonně a je to důvodem k zamítnutí. O takových důvodech nebylo nic zjištěno ani Policií ČR kam se příslušný odbor ministerstva obrátil. V tomto okamžiku se ministerstvo samo určilo jako orgán činný v trestním řízení a státním soudem v jedné osobě a vyneslo nekvalifikovaný závěr opřený jen o své nepodložené domněnky.

2) „Další skutečností k zamítnutí registrace, je údajné použití názvu Česká pravoslavná církev, kde dochází k záměně s názvem Pravoslavná církev v českých zemích. Zde již člověk v rozmezí svého vývojového chápání po ukončení základního vzdělání ve školském systému České republiky dochází jednoznačně k závěru, že jde o zcela jiný název a jiné slovní spojení v těchto dvou církevních organizacích. Zde je zřejmé, že samo ministerstvo nemá dostatečnou kapacitu odborníků s vyšším vzděláním, kteří by dokázali rozlišit diametrálnost a rozdílnost znatelnou prvním pohledem v názvosloví dvou právních objektů. Odvolávání se na schodu v textech mezi církvemi je věcí jen a jen dané církve a ne ministerstva, zde je jednoznačně narušeno vměšování

do autonomie církví a náboženských společností ze strany registrátora. Ministerstvo velice dobře si je vědomo a uvádí to i ve svém odůvodnění, že Česká pravoslavná církev se vydělila, tzv. odloučila od Pravoslavné církve v českých zemích. Skutečnost je řádně uvedena i v dokumentech předložených ministerstvu k registraci. Celosvětové pravoslaví má ve své podstatě stejné základy a používá stejné kanonické předpisy a nemůže si stanovit jiné. Z toho následně vychází, že předmětná shoda není pro pravoslaví na závadu, ale ministerstvo musí hlouběji prozkoumat předmětné materiály a zjistit, že texty se v důrazných a stěžejních skutečnostech rozcházejí a to nejenom v názvech budoucích duchovních správ (farnostech) ale i v počtech členů různých církevních orgánů, jak na to upozorňuje ministerstvem zadaný znalecký posudek. Ministerstvem je tato skutečnost absolutně ignorována. Vrcholem neprofesionality a záměrnosti neuskutečnit registraci je ministerstvem citovaný názor na vyhledávání názvu církve v internetovém vyhledávači Google, který vždy při napsání odkazu na pravoslaví navede tazatele na stránky již registrované Pravoslavné církve v českých zemích. Zde jde jednoznačně o manipulaci ze strany ministerstva a totální neznalost fungování práce vyhledávače. Samozřejmě, že církev, která je zde registrována od předválečné doby má lepší skóre než církve které ani registrována není a odpojila se od původní teprve před půl rokem. Současné řazení Googlu je určováno počtem odkazů na danou webovou stránku, což znamená, že pokud se příspěvek stane populární a prohlíží si ho miliony lidí, tak se může objevovat ve výsledcích hledání na vršku. Česká pravoslavná církev samozřejmě tuto výhodu nemá, a proto takto posouzený důvod k zamítnutí je opravdu ze strany ministerstva zarážející a neprofesionální.“

„Přípravný výbor České pravoslavné církve se ze shora uvedených důvodů rozhodl podat v zákonné lhůtě podle § 152 zákona č. 500/2004 Sb. rozklad proti rozhodnutí příslušného ministerstva a tímto také činí, protože splnil všechny zákonné důvody k registraci a to i určených 300 osob se k církvi hlásících, zároveň nejde o zaměnitelnost názvu církve s jinou již zde působící organizací, jak mylně uvádí ministerstvo, ale jednoznačně o jiný a odlišný název.“

V souladu s § 152 správního řádu bylo přezkoumáno rozkladem napadené rozhodnutí Ministerstva kultury, jakož i řízení, které rozhodnutí předcházelo, a to zejména s přihlédnutím k námitkám v rozkladu uvedeným.

Shledal jsem, že ani námitkami v podaném rozkladu nebylo vyvráceno, že podle § 14 odst. 3 zákona č. 3/2002 Sb. byla registrace napadeným rozhodnutím zamítnuta důvodně a oprávněně a že pro udělení registrace i nadále nejsou splněny zákonné podmínky. K výše uvedenému závěru jsem dospěl na základě následujících úvah a hodnocení:

Ohledně námitek v rozkladu uvedených výše pod bodem 1) jsem dospěl k závěru, že navrhovatelé se v rámci rozkladu nepodařilo vyvrátit závěr ministerstva, že při prověřování, zda byl splněn požadavek ustanovení § 10 odst. 2 písm. c) zákona č. 3/2002 Sb., podle kterého návrh na registraci církve a náboženské společnosti musí obsahovat podpisy nejméně 300 osob hlásících se k této církvi a náboženské společnosti, bylo ministerstvem prostřednictvím dotazníků řádně prokázáno, že u 41 osob byly jejich osobní údaje na podpisové archy zapsány bez vědomí těchto osob a jejich podpisy byly napodobeny.

Sdělení těchto osob uvedená na dotaznících jsou závazná, přičemž citace jejich obsahu na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí odpovídají obsahu citovaných sdělení tak, jak jsou založeny ve správním spise.

K výše uvedenému konstatuji, že tyto osoby svá tvrzení připsaly na dotazníky ze své vlastní vůle, nebyly nikým nuceny je uvádět, neboť stačilo na dotazníku pouze zaškrtnout kladnou či zápornou odpověď na dotaz ministerstva, zda jsou osobou hlásící se k České pravoslavné církvi. Obsah správního spisu svědčí o správnosti závěru ministerstva uvedeného v napadeném rozhodnutí, že téměř u všech těchto osob se jejich podpis, uvedený v odpovědi ministerstvu, i bez bližšího zkoumání na první pohled výrazně liší od podpisu na podpisovém archu. Podezření ze zneužití osobních údajů a zfalšování podpisů, vyjádřené některými z těchto osob, tak ministerstvo důvodně vyhodnotilo jako oprávněné a správně v napadeném rozhodnutí konstatovalo, že uvedení údajů a podpisů nejméně 41 osob na podpisové archy bez vědomí těchto osob, včetně napodobení podpisů, je nezákonným jednáním, což je zakázáno ustanovením § 5 zákona č. 3/2002 Sb. (návěťím tohoto ustanovení) a je tedy dán zákonný důvod pro zamítnutí registrace.

V rozkladu je rovněž namítáno, že shora popsany důvod pro zamítnutí registrace navrhovatel považuje za manipulační a účelový, aby nemohla být uskutečněna registrace. Této skutečnosti si přípravný výbor prý povšiml již v průběhu registračního řízení, údajně ze strany ministerstva došlo i k rasové selekci, protože prý ministerstvo vyškrtlo a neuznalo všechny Romy hlásící se k České pravoslavné církvi. Připomínám, že podezření z diskriminace Romů několikrát vyjadřoval přípravný výbor i v průběhu řízení. Zdůrazňuji, že jak již bylo uvedeno ministerstvem v odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí, údaje o rasovém původu či národnosti nenáleží mezi zákonem č. 3/2002 Sb. stanovené obligatorní osobní údaje na podpisových arších. Tyto údaje se nenachází ani na arších České pravoslavné církve, které jsou součástí správního spisu. Národnost či rasový původ osob hlásících se k církvi a náboženské společnosti jsou údaji, které ministerstvo v řízeních dle zákona č. 3/2002 Sb. nevyhledává, neshromažďuje, nevyhodnocuje a pokud jsou mu přesto bez vyžádání kýmkoliv sděleny, tak k nim nijak nepřihlíží. Ostatně tyto údaje nejsou vedeny v agendovém informačním systému evidence obyvatel ani v registru obyvatel.

Dále je v rozkladu namítáno, že zůstatek podpisů, který po kontrole zbyl, přesahuje požadovaných 300 a to musí být dostačující k registraci církve. Závěr ministerstva, že došlo k pokusu navrhovatele získat registraci nezákonně, navrhovatel označuje za nevyvážené. Prý nic nezjistila ani Policie ČR, kam se ministerstvo dle sdělení navrhovatele údajně obrátilo. K tomu uvádím, že ministerstvo (odbor církví) se samo na policejní orgány neobracelo, ve dvou případech bylo ministerstvo pouze policejními orgány požádáno o sdělení informací o probíhajícím registračním řízení, protože některé osoby uvedené na podpisových arších České pravoslavné církve se cítily být uvedením svých údajů na arších natolik poškozeny, že podaly trestní oznámení.

Lze tedy shrnout, že navrhovatel v rozkladu vytýká ministerstvu pouze údajnou rasovou selekci a nevyváženost napadeného rozhodnutí. Ke zjištění ministerstva, že nejméně u 41 osob byly jejich osobní údaje na podpisové archy zapsány bez jejich vědomí a na arších nebyly jejich skutečné podpisy, se navrhovatel nijak nevyjádřil a nepokusil se ho ani vyvrátit.

Na základě výše uvedeného jsem dospěl k závěru, že navrhovateli se ani v podaném rozkladem nepodařilo vyvrátit, že je dán zákonný důvod pro zamítnutí registrace, který spočívá v tom, že v řízení bylo řádně prokázáno, že při prvotním shromažďování podpisů na podpisové archy za účelem dosažení registrace České pravoslavné církve bylo postupováno nelegálním způsobem a že v této souvislosti došlo k neoprávněnému nakládání s osobními údaji, což je

zakázáno ustanovením § 5 zákona č. 3/2002 Sb. (návětím tohoto ustanovení), a to tím, že došlo k uvedení údajů a podpisů nejméně 41 osob na podpisové archy bez vědomí těchto osob, včetně napodobení podpisů těchto osob.

Ohledně námitek rozkladu uvedených výše pod bodem 2) jsem dospěl k závěru, že navrhovateli se v rámci rozkladu nepodařilo vyvrátit závěr ministerstva, že název „Česká pravoslavná církev“ je jednoznačně zaměnitelný s názvem již registrované Pravoslavné církve v českých zemích, a to jednak z důvodu společného užití slov „česká“, „pravoslavná“ a „církev“, jednak proto, že ustálené spojení „česká pravoslavná církev“ je běžným hovorovým označením používaným pro Pravoslavnou církev v českých zemích, a to nejen mezi jejími věřícími, ale i obecně. Tato skutečnost je konstatována i ve znaleckém posudku. Zaměnitelnost a klamavost názvu je umocněna i téměř doslovným a úmyslným převzetím textů dokumentů Pravoslavné církve v českých zemích.

V této souvislosti jsem shledal, že ze správního spisu lze dovodit, že ministerstvo v odůvodnění napadeného rozhodnutí důvodně dospělo ke zjištění, že k použití zaměnitelného názvu a k okopírování dokumentů nedošlo nedopatřením, ale záměrně s cílem vyvolat dojem, že Česká pravoslavná církev nahrazuje v České republice vůči pravoslavným věřícím Pravoslavnou církev v českých zemích. Svědčí o tom i část textu na str. 4 Ústavy České pravoslavné církve a Slovenské pravoslavné církve a prováděcích předpisů k Ústavě, kde se uvádí, že „...byla věrnou částí pravoslavných věřících a jejich duchovních oddělena zdravá skupina dodržující kanonické pravidla a Ústavu, která vytvořila Českou pravoslavnou církev a na Slovensku Slovenskou pravoslavnou církev pro duchovenskou správu pravoslavných věřících věrných svatému pravoslaví. Česká a Slovenská pravoslavná církev se zásadně jurisdikčně odděluje od schizmatického uskupení a prohlašuje právní, historickou a kanonickou kontinuitu v tradici a posloupnosti svatého pravoslaví...“. Shodný text je obsažen i v Základní charakteristice církve, kde je ještě doplněn o sdělení, že Česká pravoslavná církev „...poskytuje a zajišťuje veškeré duchovní potřeby pravoslavných věřících, kteří jsou v eucharistickém, kanonickém, historickém a věroučném spojení s celosvětovou pravoslavnou Církví.“.

Mám tak za to, že v řízení bylo řádně prokázáno, že shora citovanými texty předloženými v řízení navrhovatelem Česká pravoslavná církev sama sebe výslovně prezentuje jako církev nástupnickou po Pravoslavné církvi v českých zemích. Je tedy důvodné hodnocení, že se jedná o klamání veřejnosti a zejména pravoslavných věřících, neboť Pravoslavná církev v českých zemích i nadále vyvíjí činnost, v jejích eparchiích, církevních obcích a monastýrech se odehrává náboženský život a obě eparchie komunikují s ministerstvem ohledně zápisů do Rejstříku evidovaných právnických osob. Navíc s účinností ke dni 14. 3. 2015 došlo i k obsazení funkce statutárního orgánu Pravoslavné církve v českých zemích a k jeho zápisu do Rejstříku registrovaných církví a náboženských společností. Tvzení navrhovatele o údajném zajišťování veškerých duchovních potřeb pravoslavných věřících Českou pravoslavnou církví a o kontinuální návaznosti na činnost Pravoslavné církve v českých zemích tak neodpovídají skutečnosti, neboť uspokojování duchovních potřeb pravoslavných věřících i nadále kontinuálně zajišťuje již registrovaná Pravoslavná církev v českých zemích.

Shodu dokumentů České pravoslavné církve a Pravoslavné církve v českých zemích zdůvodňuje přípravný výbor tím, že světové pravoslaví má stejné základy a používá stejné kanonické předpisy a nemůže si stanovit jiné. Konstatuji, že shodně přípravný výbor argumentoval již před vydáním rozhodnutí o zamítnutí registrace. K těmto námitkám uvádím, že

u dokumentů typu vnitrocírkevních a kanonických předpisů je shoda či podobnost u všech pravoslavných církvích představitelná, ale není tomu tak u textu základního dokumentu. Základní dokument ve smyslu zákona č. 3/2002 Sb. totiž není vnitrocírkevním předpisem, ale souborem informací o církvi a náboženské společnosti, jehož vyhotovení je požadováno výhradně zákonem č. 3/2002 Sb. Nejedná se o nějaký obecně použitelný vzor platný pro všechny (např. pravoslavné) církve, ale o individuální dokument, který si každá církev a náboženská společnost sama vyhotovuje a předkládá jej ministerstvu v rámci registračního řízení. Inspirace základními dokumenty již zaregistrovaných církví a náboženských společností je samozřejmě možná, avšak je zcela neobvyklé, když Česká pravoslavná církev vydává za svůj vlastní takový základní dokument, který obsahuje rozsáhlé souvislé pasáže, formulace, obraty, souvětí, slovosled, dokonce i překlepy a gramatické chyby ve zcela identické podobě, v jaké jsou obsaženy v základním dokumentu již registrované Pravoslavné církve v českých zemích. Takový postup je zjevným porušením autorských práv, jež prokazatelně náleží Pravoslavné církvi v českých zemích, která dala jednoznačně najevo, že toto považuje za porušení svých autorských práv. Mám tak za to, že tento nezákonný postup je vedle shora popsanych důvodů další skutečností, která je ve smyslu § 5 zákona č. 3/2002 Sb. důvodem pro zamítnutí registrace České pravoslavné církve.

Na základě výše uvedených skutečností jsem neshledal důvody pro změnu nebo zrušení rozkladem napadeného rozhodnutí. Nezbylo mi tak než rozklad zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit.

K projednání podaného rozkladu byla svolána ustavená rozkladová komise, která věc komplexně posoudila a na základě výše uvedeného mně navrhla rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí je podle § 91 odst. 1 a § 152 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, konečné a n e l z e se proti němu dále odvolat.

Mgr. Daniel Herman
ministr kultury

Pravoslavná církev v českých zemích, V jámě 1263/6, 110 00 Praha 1

Mgr. Petr Pytlík, advokát, Thámova 20, 186 00 Praha 8

Na vědomí obdrží: Ministerstvo kultury, OC, zde